

مقایسه کارآیی دو روش ایمنوفلورسانس غیر مستقیم و کشت آزمایشگاهی جهت تشخیص نوکاردیوز ریوی

دکتر سعید اشراقی، دکتر عبدالفتاح صرافنژاد، حمیده طاهری روذری

دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان شریعتی

چکیده

مقدمه: نوکاردیوز ریوی عفونت غیر شایعی است که بنظر میرسد بروز آن بعلت افزایش فاکتورهای کلینیکی و عوامل تضعیف کننده سیستم ایمنی رود به گسترش است. هدف اصلی این مطالعه عبارت بود از تشخیص نوکاردیوز ریوی در بیماران بستری شده در بیمارستان دکتر شریعتی تهران بروش کشت آزمایشگاهی و ایمنوفلورسانس غیر مستقیم (IF) **Indirect Immunofluorescence Assay** و مقایسه کارآیی این دو روش. ارتباط موجود بین متغیرها و میزان هم خوانی آنها با مطالعات انجام شده با استفاده اطلاعات آماری و اپیدمیولوژیکی بدست آمده در خصوص جمعیت مورد مطالعه، از اهداف دیگر این مطالعه بود.

مواد و روشها: در این مطالعه ۱۰۱ بیمار ریوی پیشرفته، ۷۲ نفر از کادر درمانی بیمارستان و ۱۰۶ نفر نیز از افراد سالم مجموعاً ۲۷۹ نفر و بمدت ۲۰ ماه مورد بررسی قرار گرفتند. نمونه برداری شامل نمونه‌های خلط، مایع شیستشوی برونژ (BAL) و ۵ میلی لیتر خون وریدی بود. از هر نمونه سه لام میکروسکوپی تهیه و همزمان در محیط‌های سابورو، ژلوز خوندار و پارافین کشت داده شد. نمونه‌های سرم خون نیز جهت جستجوی آنتی‌بادی بروش ایمنوفلورسانس غیر مستقیم مورد بررسی قرار گرفت، ضمن اینکه برای هر بیمار پرسشنامه مناسب پرگردید.

یافته‌ها: از بین ۱۰۱ بیمار بستری شده تعداد ۴۱ نفر دارای تیتر آنتی‌بادی از $\frac{1}{4}$ تا $\frac{1}{512}$ بودند و یک مورد هم از نظر وجود نوکاردیا در محیط کشت و هم تست ایمنوفلورسانس غیر مستقیم مثبت گردید. بررسی‌های تکمیلی نشان داد که گونه بدست آمده نوکاردیا استرتوئیدس کمپلکس میباشد. تست ایمنوفلورسانس غیر مستقیم این بیمار تا رقت $1/512$ واکنش نشان داد و لذا از سرم این بیمار بعنوان آنتیژن در تست IFA استفاده گردید. بیمار مردی ۲۸ ساله ای بود که بعلت بیماری واسکولیت و گنر مزمن با سابقه ۱/۵ سال و مصرف مداوم داروهای ایمنو ساپرسیو در بیمارستان بستری شده بود. بیماران آنتی‌بادی مثبت از نظر جنس شامل ۲۶ نفر مرد ($63/4\%$ ، $14/8\%$) و از جهت شغل، ۱۵ نفر خانه دار ($36/5\%$) و ۹ نفر کارگر بودند که در محدوده سنی ۷ تا ۸۰ سال قرار داشتند.

نتیجه گیری و توصیه ها: یافته‌ها این بررسی نشان میدهد که عفونت ریوی ثانویه که در افراد در معرض خطر و بدنیال ضعف عوامل دفاعی خون، ضعف و آسیب دیدگی سیستم ایمنی و دفاع ناقص ریه ها، بیماریهای زمینه ای، پیوند عضو، مصرف مداوم داروهای ایمنو ساپرسیو (کورتیکوستروئیدها) و غیره بوجود می‌آید، اندکس بسیار مهمی در تشخیص اولیه نوکاردیوز ریوی میباشد. حتی اگر پاسخ کشت منفی باشد، علائم فوق کمک کننده هستند، بنابراین استفاده از روش‌های تشخیصی مکمل مانند آزمون ایمنوفلورسانس، اثر غیر قابل انکاری در تشخیص زودرس بیماری دارد. با توجه به نتایج بدست آمده در این مطالعه بنظر میرسد بیماران با عیار آنتی‌بادی $1/64$ حداقل بعنوان افراد مشکوک به نوکاردیوز تلقی می‌گردند، ضمن اینکه عیارهای پائیتر و بالاتر نیز احتمال مثبت بودن بیماری را منتفی نمیکند.

مقدمه

شیوع بیماریهای عفونی در سالهای اخیر نظیر سل، ایدز و افزایش بیماریهای ایمنوساپرسیو، اشکال مختلف سرطانها، انجام عمل پیوند اعضاء و نیز ارتباط این بیماریها با ضعف سیستم ایمنی، توجه دانشمندان را به میکروارگانیزم‌های فرصت طلب جلب کرده است (۱-۵). یکی از باکتری‌های فرصت طلب نوکاردیاست که گزارشات متعددی درخصوص ایجاد عفونت ریوی در بیماران نقص ایمنی در سراسر جهان منتشر شده است (۶-۱۱). از آنجایی که منشاء این میکروارگانیسم خاک بوده و در مطالعات انجام شده داخلی نیز از خاک مناطق مختلف کشورمان جدا شده است (۱۲-۱۴)، لذا مطالعه در این زمینه در کشور ما نیز بسیار حائز اهمیت است. از طرف دیگر موارد زیادی از نوکاردیوز ریوی ممکن است در افراد نقص سیستم ایمنی موجود باشد در حالی که از دید پزشک معالج مخفی مانده است (۲،۳).

مشکلات موجود در تشخیص سریع و دقیق نوکاردیوز ریوی، نیاز مبرم به طراحی و استفاده از راههای پیشرفته تر در کنار روش کشت باکتری را آشکارتر میکند. در نتیجه امکاناتی جهت تشخیص زودرس بیماری و کاهش میزان مرگ و میر فراهم می‌آورد. تشخیص به روش ایمونوفلورسانس و تحریک پاسخ ایمنی میتواند به عنوان یک ابزار مهم در این راه مورد استفاده قرار گیرد (۱۵-۱۷). از بین تکنیک‌های مختلف سرولوژیک که برای تشخیص بیماری به کار گرفته شده است، روش‌های مبتنی بر استفاده آنتی‌بادیهای نشاندارشده توسط آنزیم یا فلوروکروم موجب افزایش حساسیت آزمون می‌شوند (۱۸،۱۹،۲۰). بنابراین اگر در کنار روش کشت آزمایشگاهی، روش‌های مانند الایزا و ایمونوفلورسانس نیز انجام شود (۱۹،۲۱،۲۲)، می‌توان علاوه بر مقایسه حساسیت و ویژگی روش‌های مورد استفاده، معایی را که در مورد تشخیص بیماری از طریق کشت وجود دارد بر طرف نمود.

اهداف پژوهش:

هدف اصلی از انجام این مطالعه عبارت بود از تشخیص نوکاردیوز ریوی در بیماران بستری شده در بیمارستان دکتر شریعتی تهران با استفاده از روش ایمونوفلورسانس غیر مستقیم (IFA)^(۱) و کشت آزمایشگاهی و نیز مقایسه کارآیی این دو روش. از دیگر اهداف این مطالعه میتوان به ارتباط موجود بین متغیرها و میزان هم خوانی آنها با مطالعات انجام شده با استفاده اطلاعات آماری و اپیدمیولوژیکی بدست آمده در خصوص جمعیت مورد مطالعه اشاره کرد.

مواد و روش‌ها

الف- جمعیت مورد مطالعه عبارت بودند از:

۱. تعداد ۱۰۱ بیمار (High Risk) بستری شده در بخش ریوی بیمارستان دکتر شریعتی تهران. از این بیماران که همگی مبتلا به عفونت پیشرفته ریوی بودند، نمونه خون، خاطر و بعضًا لاواز و نیز اطلاعات مکتوب در پرسشنامه تهیه گردید.
۲. ۷۲ نفر از کادر درمانی بیمارستان شامل پزشکان، پرستاران، پرسنل خدماتی و رفتگران
۳. ۱۰۶ نفر نیز از افراد سالم بدون هیچگونه تماس با بیمار (اهداء کنندگان خون). از دو گروه آخر فقط نمونه سرم جهت آزمون ایمونوفلورسانس غیر مستقیم تهیه گردید.

ب- مواد و وسائل مورد نیاز:

محیط‌های کشت آزمایشگاهی، مواد، معرفها، رنگها و محاولهای شیمیایی، بافر، کونزروگه، آنتی ایمنو گلوبولین انسانی، ظروف شیشه‌ای، لام فلورسانس و غیره از شرکتهای داخلی و خارجی تهیه گردید. دستگاه اسپکتروفوتومتر (طول موج مناسب ۵۸۰ نانومتر و بهترین دانسیته میکروبی برای تهیه آنتیزن حدود ۰/۳۲٪ تعیین گردید)، میکروسکوپ فلورسانس مدل CETI، روتاتور و سایر دستگاه‌ها از آزمایشگاه‌های مجهر دانشکده بهداشت استفاده گردید

نشد که نشانگر حضور نوکارديا آستروئيدس میباشد (شكل شماره ۲). سرم خون اين بيمار جهت تست IFA در دو مرحله (سرم دوم سه ماه بعد از اولين سرم) مورد بررسی قرار گرفت که هر دو سرم از نظر وجود آنتي بادي تيترايزو بالاي را نشان دادند. لازم به ذكر است که جهت حذف احتمال واکنش متقطع سرم های مورد بررسی با مايكو باكتريوم در جمعیت مورد مطالعه، بيماران مبتلا به باكتري اسيد فست از جمع نمونه ها حذف شدند. همچنین سوش نوکارديای بدست آمده از اين بيمار بعنوان آنتي زن در تست IFA بكار گرفته شد.

نتيجه آزمون IFA بر روی نمونه سرم افراد سالم با مواجهه شغلی (کادر درمانی بيمارستان) و بدون مواجهه شغلی (اهداء كنندگان خون) هيچگونه واکنش آنتي بادي- آنتي زن دیده نشد (جدول شماره ۱). از بررسی های آماری بر روی اين بيماران، اطلاعاتي بشرح ذيل بدست آمد:

از نظر جنس ۲۶ نفر مرد (۶۳٪) و ۱۵ نفر زن (۳۶٪)،
از نظر شغل ۱۵ نفر (۳۶٪) خانه دار، ۹ نفر کارگر (۲۱٪)،
۷ نفر کارمند (۱۷٪)، ۵ نفر محصل (۱۲٪) و ۵ نفر شغل آزاد (۱۲٪) داشتند. تعداد ۲۵ نفر (۶۰٪) از اين افراد در محدوده سنی ۵۵-۷۱ سال قرار داشتند که نشان دهنده احتمال وقوع عفونت نوکارديایي در اين سنین است. ۲۶ نفر (۶۳٪) داراي سابقه مصرف داروهای ايمونوساپرسیو در طول دوران بيماري، ۱۳ نفر داراي سابقه بيماريهاي ريوی (۳۱٪)، ۶ نفر داراي سابقه بيماريهاي ريوی در خانواده (۱۴٪) و ۱۰ نفر داراي سابقه مصرف دخانیات (۲۴٪) بودند.

از نظر پراکندگي بيماريهاي عفوني زمينه اي ۳۶ نفر داراي عفونت ريوی (۷۸٪)، ۱۸ نفر بيماريهاي خونی (۴۳٪)، ۱۶ نفر داراي عفونتهای غير ريوی (۳۹٪)، ۱۰ نفر پیوند عضو (۲۴٪) بودند. لازم به ذكر است که تعدادي از بيماران واجد ۲ یا ۳ بيماري زمينه اي بطور توانما بودند. تعداد ۹ نفر (۲۲٪) از بيماران با تيترايزو بالا $\frac{1}{16}$ و $\frac{1}{32}$ با سابقه ۱-۳ ماه بستری در بيمارستان متأسفانه فوت کردند.

ج- روش کار:

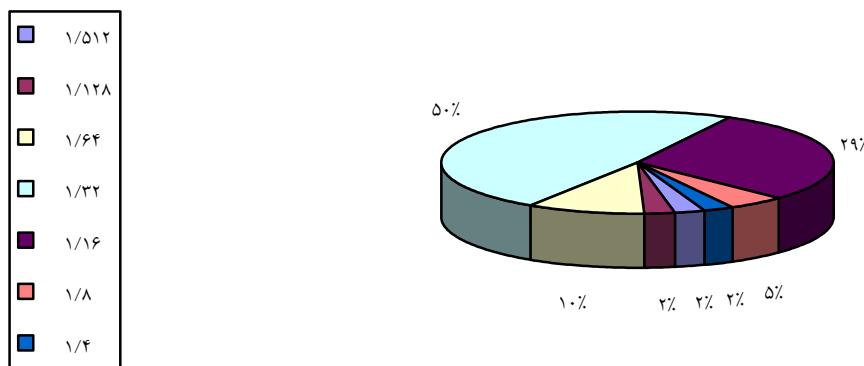
پس از تكميل پرسشنامه، نمونه های بيمار شامل خلط و لاواژ (BAL) برای آزمایش مستقيم و کشت، و نيز ۵ میلی ليتر خون جهت انجام آزمون ايمونوفلورسانس جمع آوري و به آزمایشگاه منتقل گردید. سرم از نمونه های خون جدا و هر يك در ۲ ويال جداگانه تا زمان انجام آزمون در حرارت ۲۰-۲۰ سانتيگراد نگهداري گردید. بررسی های باكتري شناسی شامل تهيه لام مستقيم از نمونه ها، کشت در محبيط های معین و اختصاصي انجام گرفت. شناسائي و جدا سازی باكتري و مطالعه لامهای رنگ آميزی شده حداقل ۲ ساعت پس از نمونه برداری انجام شد. در بررسی سرولوزيک از آزمون ايمونوفلورسانس غير مستقيم استفاده گردید. برای کنترل صحت آزمون، از سرم هایی که واکنش مثبت نشان می دادند رقت های بالاتر تهيه و آزمایش بروی آنها تكرار گردید.

يافته ها

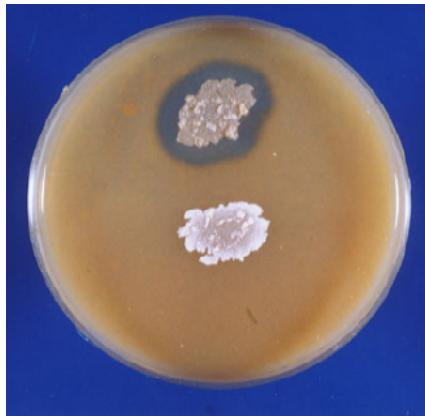
از بين ۱۰۱ بيمار بستری شده تعداد ۴۱ نفر داراي تيترايزو بادي از $\frac{1}{4}$ تا $\frac{1}{512}$ بودند (نمودار شماره ۱)، ولي تنها يك مورد، از هر دو نظر (وجود نوکارديا در محبيط کشت و تست ايمونوفلورسانس غير مستقيم تا رقت $\frac{1}{512}$) مثبت گردید (شكل شماره ۱). اين بيمار مردي ۲۸ ساله بود که در بخش روماتولوژي بعلت بيماري و اسکوليت واگر با سابقه ۱/۵ سال بستری گردیده بود. بيمار سابقه ابتلا به هرپس زoster و نيز مصرف داروهای ايمونوساپرسیو را داشت که بدن بال آن دچار عفونت ریه شده بود. بررسی های باكتريولوزيک از نمونه خلط بيمار بر روی محبيط های جامد آزمایشگاهی شامل آگار خوندار، سابورو دکستروز و پارافين آگار، كلني های واضح و مشخص نوکارديا را روی محبيط کشت نشان داد که با لام مستقيم هم خوانی داشت. برای تعیين گونه نوکارديا از تست های افتراقی هيدروليز سوبسترا استفاده شد که هيچگونه هالة شفافي در اطراف كلني نوکارديا در پليت های تيروزين، زانتين، هيبوزانتين و كازئين مشاهده

جدول شماره ۱- توزیع فراوانی مطلق و نسبی جمعیت مورد مطالعه براساس نتیجه آزمایش ایمنوفلورسانس غیر مستقیم علیه نوکاردیا

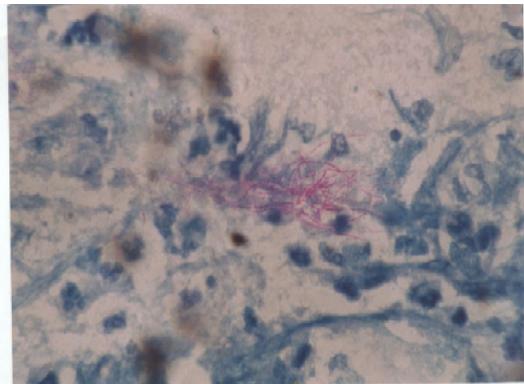
جمع	در صد منفی	در صد مثبت	جمعیت تحت مطالعه
گروه سالم دارای مواجههء شغلی	۷۲	۰	
گروه سالم بدون مواجههء شغلی	۱۰۶	۰	
جمع	۲۷۹	۴۱	
بیماران بستری تحت مطالعه	۱۰۱	۴۱	

نمودار شماره ۱- پراکندگی بیماران مشکوک به نوکاردیوز ریوی بر اساس عیار آنتی بادی

شکل شماره ۲- تست افتراقی کازئین (عدم تشکیل هیدرولیز در اطراف سوш نوکاردیای جدا شده)

شکل شماره ۱- رنگ آمیزی اسید فست سرد از سوш نوکاردیای جدا شده از غونه خلط بیمار

بحث

- يا محل نمونه برداری فاقد باکتری باشد و يا در نمونه های مخلوط، رشد سریع میکرووارگانیسم های مزاحم در محیط های کشت باعث اشتباه در تشخیص رشد نوکاردیا شود (۲۷).
- (۳) در صورت استفاده از محیط های کشت آنتی بیوتیک دار که برای کشت قارچ استفاده می شود گاهی رشد نوکاردیا کند یا متوقف می شود (۲۸).
- (۴) استفاده از مواد شیمیایی رفع کننده آلودگی و موکولیتیک خلط مانند سود یا پتاس، ان استیل سیستئین و مخلوط کلرید بنزالکونیوم در تری سدیم سیترات برای نوکاردیاها سمی است (۲۸).
- (۵) تهیه لام مستقیم از نمونه خلط که در تشخیص آزمایشگاهی نوکاردیوز ریوی معمول است معایبی دارد و آن مخلوط شدن خلط با ترشحان دهان میباشد، لذا برای رفع این کاستی از روشهای تهاجمی مانند برونوکسکوپی، بیوبسی و غیره استفاده میشود.
- (۶) اگر چه استفاده از روشهای تهاجمی و تهیه نمونه های مناسب لاواز بسیار مفید است ولیکن بعلت سرعت کند تشخیص و حساسیت کم آن نیاز به استفاده از روشهای سریع و مطمئن سرولوژی احساس میشود.
- با توجه به مطالعات انجام شده در خصوص تشخیص نوکاردیوز بكمک تستهای سرولوژیکی مانند:

IFA, ELISA, Western-blot, Enzyme Immunoassay محققان مختلف جهان، نتایج قابل توجهی بدست آمده است (۱۸، ۲۰ و ۲۸-۳۳). روش IFA یک تکنیک ساده، سریع، ارزان و با حساسیت بالاست. در این تکنیک با استفاده از IFA سلول کامل نوکاردیا بعنوان آنتی ژن، حساسیت تست A در مقایسه با آزمون های سرولوژیکی دیگر بالا می رود. معیار قضاوت در مورد روشهای کشت، لام مستقیم و ایمونوفلورسانس براساس مقایسه نتایج بدست آمده با نتایج واقعی است. برای رسیدن به بیمار واقعی (یعنی کسی که باکتری در بدنش فعال است، می توان به دو روش عمل کرد:

- ۱- زیر نظر داشتن افرادی که احتمالاً بیماران (علائم کلینیکی اختصاصی برای نوکاردیوز ریوی وجود ندارد) برای مدت طولانی و دنبال کردن سیر بیماری برای چندین سال، این روش به دلیل طولانی بودن کار تحقیقی و مشکل بودن

در این مطالعه با توجه به میزان ۴۰ درصدی موارد مثبت تیتر آنتی بادی، میتوان گفت که احتمال آلودگی افراد بخصوص بیماران در معرض خطر به نوکاردیا بسیار زیاد است و میتوان از روش IFA در جهت شناسایی این گونه افراد بهره گرفت. بنابراین در بیماران علامت دار میتوان، قبل از آنکه با پیشرفت بیماری، عوارضی غیر قابل برگشت بوجود آید، با اندازه گیری تیتر افزایش یابنده حداقل به تشخیص اولیه رسید و از عاقبت ناگوار جلوگیری و گاهی میزان مرگ و میر بیماران را کاهش داد.

در نوکاردیوز ریوی، با ورود باکتری به دستگاه تنفسی، عفونت ریوی ایجاد می شود. فعالیت این باکتری در افراد سالم بوسیله سیستم ایمنی محدود می شود ولی در افراد مستعد بصورت حاد، پیشرونده و یا مزمن در می آید (۲۴، ۲۳، ۶، ۱۰). این باکتری از طریق تستهای آزمایشگاهی از قبیل بررسی کلیه ها در محیط کشت، یافتن باکتری در لام مستقیم و روشهای سرولوژیکی شناسایی می شود (۲۴، ۱۹، ۶). هر یک از این روشهای دارای مزایا و معایبی هستند که برای رسیدن به روش بهتر به مطالعه این موارد می پردازیم:

(۱) روش کشت از سالهای پیش بعنوان یک روش پایه و اساسی در تمامی آزمایشگاهها حتی با امکانات محدود قابل اجرا می باشد. این روش با توجه به خصوصیاتی مانند سادگی عمل و عدم نیاز آن به وسایل گران قیمت آزمایشگاهی همچنان بعنوان روش معمول در مطالعه باکتریائی مورد استفاده قرار میگیرد (۲۵). اما به دلیل کندی رشد نوکاردیا و در نتیجه تاخیر در تشخیص بیماران بد حال، روش مناسبی نیست.

(۲) اگر چه روش کشت دارای ویژگی لازم برای تشخیص نوکاردیا آسترودیس می باشد و با کشت این میکروب در محیط های اختصاصی مانند پارافین آگار می توان از رشد سایر میکرووارگانیسم ها جلوگیری کرد (۲۶)، اما دارای حساسیت لازم برای رشد میکروب های ضعیف شده نمی باشد زیرا گاهی نمونه های تهیه شده ممکنست حاوی باکتری نبوده

توزیع نرمال تبعیت کرده باشد، بر این مبنای انحراف معیار و میانگین برای عیار آنتیبادی و لگاریتم آنتیبادی محاسبه میگردد (نمودار شماره ۳ و ۴). در اینصورت ۹۵ درصد مقادیر

بین $\frac{1}{6}$ و $\frac{1}{131}$ و ۶۸ درصد مقادیر بین $\frac{1}{12}$ و $\frac{1}{6}$ قرار میگیرند. بنابراین می توانیم نتیجه گیری کنیم:

الف) اگر در تیترهای رقیق تر از $\frac{1}{6}$ (مانند $\frac{1}{64}$) با IFA مثبت موافق شویم، آنگاه ۸۴ درصد احتمال مثبت بودن بیماری وجود دارد.

ب) اگر در تیترهای رقیق تر از $\frac{1}{131}$ (مانند $\frac{1}{256}$) با IFA مثبت موافق شویم، می توانیم ۹۷/۵ درصد احتمال مثبت بودن بیماری را بدھیم.

نتیجه گیری

در این تحقیق از ۱۰۱ بیمار ۴۱ نفر دارای تیتر آنتیبادی قابل قبول یا بعارتی واجد احتمال نسبی برای ابتلا به نوکاردیوز ریوی هستند. تعداد مردها تقریباً ۲ برابر زنها است و در همه سنین احتمال ابتلا به این عفونت وجود دارد. از نظر شغلی تعداد افراد خانه دار و کارگر به علت تماس بیشتر با گرد و خاک آمار بیشتری را در جمعیت بیمار نشان می دهند. همچنین نقش بیماری های زمینه ای و مصرف داروی ایمنوساپرسیو با توجه به آمار بدست آمده قابل توجه است.

با توجه به نادر بودن بیماری و وجود تنها یک نمونه مثبت از نظر کشت و لام مستقیم و IFA در جمعیت مورد مطالعه، مقایسه نتایج کشت و ایمنوفلورسانس غیر مستقیم بطور توان و محاسبه حساسیت و ویژگی برای این دو تست از نظر آماری ممکن نیست و تنها می توان به بررسی توصیفی این مجموعه پرداخت و برای رسیدن به نتایج آماری باید جمعیت بزرگتری با موارد مثبت بیشتر در آینده مطالعه شوند.

در این مطالعه متأسفانه ۹ نفر از بیماران با تیتر آنتیبادی $\frac{1}{16}$

$\frac{1}{32}$ و $\frac{1}{128}$ فوت کردنده که می توان احتمال مرگ بعلت آبسم مغزی ناشی از نوکاردیا را بیان کرد. با توجه به مشکلات موجود در تشخیص قطعی و زودرس نوکاردیوز

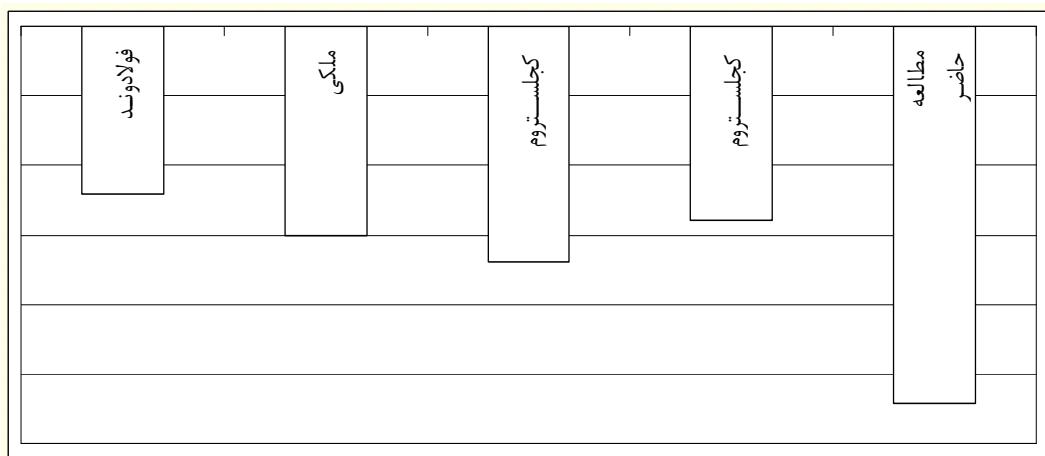
ردگیری بیماران در ایران بعلت عدم وجود پرونده پزشکی در سطح ملی و تعداد بسیار زیاد بیمار، در این پروژه قابل مطالعه نیست.

-۲ با تزریق مقدار معینی باکتری خالص نوکاردیا به میزبان طبیعی و مطالعه رشد باکتری و بررسی پاسخ سیستم ایمنی در برابر میکرووارگانیسم (مانند مطالعه Kjelstrom در سال ۱۹۹۳ در موسن)، واضح است که انجام این عمل در انسان غیر ممکن است و در صورت استفاده از نتایج تست برروی حیوانات آزمایشگاهی (۲۰)، باز هم ممکن است برای انسان به مشکلاتی برخورد کنیم. در نتیجه با توجه به شرایط زمانی و امکانات تحقیق حاضر امکان تعیین بیمار بصورت قطعی وجود ندارد و بنابراین باید از روش احتمالات (Probability approach) استفاده نمود (۳۲). یعنی به طور صریح نمی توان گفت که فرد بیمار است یا خیر، بلکه میتوان گفت که فرد چند درصد احتمال بیمار بودن دارد.

یکی از سوالات این است که چه عیار آنتیبادی را بعنوان معیار بیماری در نظر بگیریم؟

در نمودار شماره ۲ نقطه پایانی مشاهده عیار آنتیبادی که ایمنوفلورسانس در آنها مثبت بوده است، بر مبنای نتایج مطالعات قبلی آمده است (۲۰۳۳، ۳۴). یک معیار مناسب برای تعیین عیار آنتیبادی نشان دهنده بیماری، می تواند میانگین نتایج مطالعات قبلی و کنونی باشد، ضمن اینکه لگاریتم عیار آنتیبادی رابطه مناسبی را با احتمال بیماری نمایش می دهد. بنابراین میانگین لگاریتم عیار آنتیبادیها را بدست می آوریم. همانطور که در نمودار شماره ۲ دیده می شود میانگین لگاریتم عیار آنتیبادی برابر با $1/703$ است. بنابراین عیار آنتیبادی نظیر آن برابر با $0/0198$ و رقم تقریبی آن برابر با $\frac{1}{64}$ خواهد بود.

برای تعیین عیار آنتیبادی مبنای در تشخیص بیماری یا احتمال آن، می توان به روش دیگری نیز مطالعه کرد. اگر فرض کنیم که یک متغیر از توزیع نرمال تبعیت کند، قطعاً ۹۵٪ داده ها بین $\bar{X} - 2SD$ و $\bar{X} + 2SD$ و نیز ۶۸٪ داده ها بین $\bar{X} - SD$ و $\bar{X} + SD$ قرار می گیرند (۳۲). اگر فرض کنیم که نتایج بدست آمده در این تحقیق نیز از

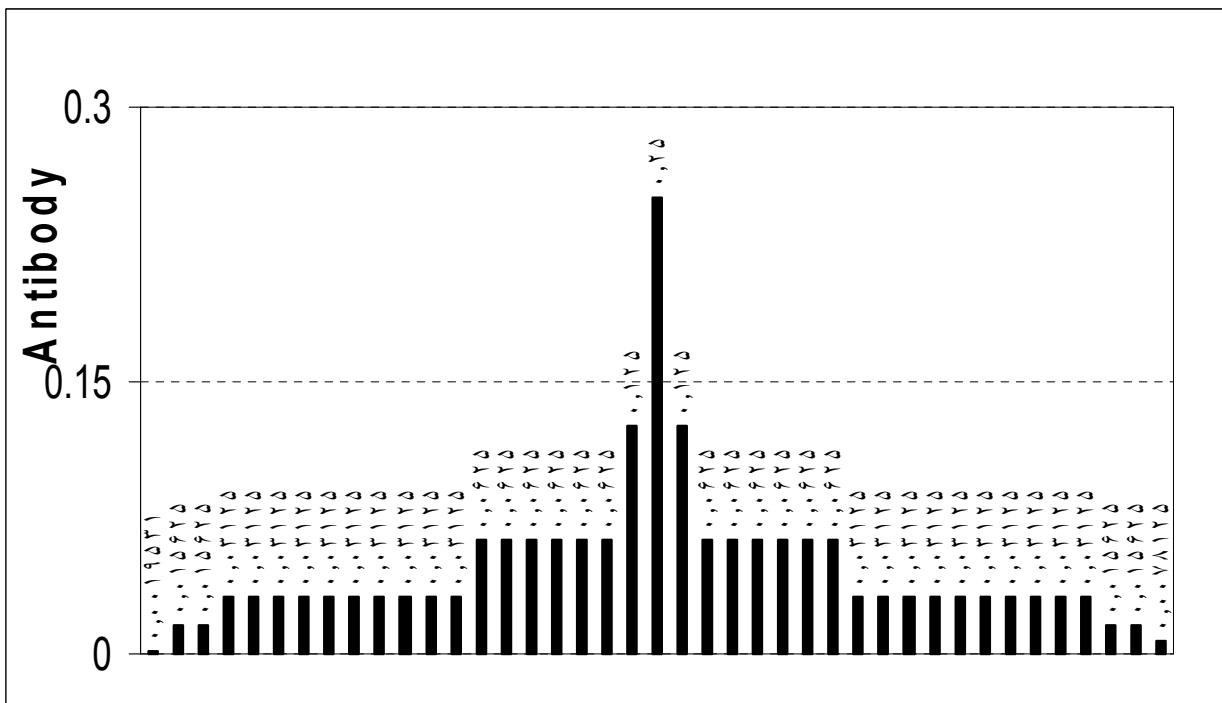

نمودار شماره ۲- مقایسه عیار آنتی بادی در آزمون IFA با مطالعات محققین دیگر در بیماران نوکاردیوز ریوی

نام محقق	مطالعه حاضر	Kjelstrom	Kjelstrom	ملکی	فولادوند
عيار آنتی بادی	$\frac{1}{512}$	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{22}$	$\frac{1}{16}$
لگاریتم آنتی بادی	-2709	-1398	-1699	-1505	-1204
	$\frac{1}{64} = \text{متوسط عیار آنتی بادی}$	$\frac{1}{40} = \text{متوسط لگاریتم آنتی بادی}$			

$$\frac{1}{64} = \text{متوسط عیار آنتی بادی}$$

$$-1703 = \text{متوسط لگاریتم آنتی بادی}$$

نمودار شماره ۳- مشاهده تبییر آنتی بادی در افراد مشکوک به نوکاردیوز ریوی در منحنی نرمال ارقام طبیعی در منحنی نرمال

نودار شماره ۴ - مطالعه آماری داده‌های مشبت از نظر عیار آنتی‌بادی در افراد مشکوک به نوکاردیوز ریوی

Antibody (fraction)	۱/۵۱۲	۱/۶۴	۱/۸	۱/۴	۱/۱۶	۱/۳۲	۱/۱۲۸
Antibody (decimal)	۰/۰۰۲۰	۰/۰۱۵۶	۰/۱۲۵۰	۰/۲۵۰۰	۰/۰۶۲۵	۰/۰۳۱۳	۰/۰۰۷۸
Number of cases	۱	۴	۲	۱	۱۲	۲۰	۱

۰	Value (decimal)	1/[Value (decimal)]	Approx. Value
Average of antibody	۰/۰۴۷۵	۲۱/۱	۱/۲۰
SD of Antibody	۰/۰۴۱۴	۲۴/۱	۰
Mean + SD	۰/۰۸۸۹	۱۱/۲	۱/۱۱
Mean - SD	۰/۰۰۶۰	۱۶۵/۴	۱/۱۶۵
Mean + 2SD	۰/۱۳۰۴	۷/۷	۱/۸
Mean - 2SD	-۰/۰۳۵۴	-۲۸/۲	۰

۰	Value (Log)	Approx. antibody
Average of Log(antibody)	-۱/۴۳۹۰۷۰۲۲۳	۱/۲۷
SD of Log(Antibody)	-۰/۳۳۹۹۹۱۹۹۲	۰
(Mean + SD) of Log	-۱/۰۹۹۰۷۸۲۳۱	۱/۱۳
(Mean - SD) of Log	-۱/۷۷۹۰۶۲۲۱۵	۱/۶۰
(Mean + 2SD) of Log	-۰/۷۵۹۰۸۶۲۳۹	۱/۶
(Mean - 2SD) of Log	-۲/۱۱۹۰۵۴۲۰۸۱	۱/۱۳۱

توجه به پرونده پیشین آنها در درمان سریع بیماران استفاده کرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

الف- با بکار بردن روش‌های دیگر سروولوژیکی مانند ELISA بر روی سرم‌های مطالعه شده با IFA، ویژگی و حساسیت روش بکار گرفته شده با هم مقایسه شوند.

ب- مطالعه اینکه آیا روش‌های سروولوژیکی می‌توانند بجای روش کشت بعنوان یک گلد استاندارد مطرح شده و در نتیجه بتوانند معایی را که در مورد تشخیص بیماری از طریق کشت ذکر شده برطرف نمایند. استفاده از IFA بر روی سرم بیمارانی که عفونت آنها با نوکاردیا آسترودیس ثابت شده است و بدست آوردن عیار آنتی‌بادی مناسب برای انسان.

ریوی و احتمال سیستمیک شدن عفونت بعلت تمایل باکتری به انتشار سریع از ریه به سایر اعضای بدن و در نتیجه ایجاد آبسه مغزی، جهت کاهش ریسک ایجاد بیماری در افراد مستعد و تشخیص زودرس بیماری و کاهش میزان مرگ و میر، می‌توان از روش سروولوژیکی IFA در کنار روش کشت و لام مستقیم استفاده کرد و بر اطمینان از درستی تشخیص بیماری افزود. از آنجایی که تکنیک ایمنوفلورسانس غیر مستقیم یک روش ساده، ارزان و سریع می‌باشد و از نظر تشخیص نوکاردیوز در اکثر موارد نتایج خوبی داده است، می‌توان از آن در ارزیابی و تشخیص کلینیکی بیماران با

منابع

1. Sorrel TC, Iredell JR, Mitchell DH. "Nocardia species" In: Principles and Practice of Infectious Diseases. 5th. edition.(GL Mandell, RGJr Douglas, and JE Bennett) 2000; Vol.4. pp. 2637-2643. Churchill Livingstone London
2. Rippon J.W. Medical Mycology. Introduction to pathogenic actinomycetes. 3rd edition; 1998: PP 15-29. Philadelphia. WB Saunders
3. Rodriguez. Mand et al. "Nocardia asteroides peritonitis in a patient with cirrhosis and human immunodeficiency virus infection". Clin. Infect. Dis., 1994; 18:1010-1011
4. Reddy, S.S., Holley, J.L., "Nocardiosis in a recently transplanted renal patient". Clinical Nephrol. 1998; 50(2):123-127
5. Lee, C.C. Loo, L.W. and Lam, M.S. "Case reports of Nocardiosis in patients with HIV infection". Ann. Acad. Med. Singapore 2000; 29-31
6. Filice GA. " Nocardiosis" In: "Harrison's Principles of internal Medicine. Section 7 "Miscellaneous Bacterial Infections" 15th edition. 2001; vol.1 pp. 1006– 1008. McGraw-Hill Companies, Inc. USA
7. Menendez, R., Cordero, P.J., Santos, M., Goberando, M. and Marco, V. " Pulmonary infection with Nocardia species: a report of 10 cases and review". Euro. Respir. J. 1997; 10 (7) 1542-1546
8. Pourmand G. and et al. "Nocardiosis report of four cases in renal transplant recipients transplantation proceedings". 1995; 27(5):2731-2733
9. Van Burik, J.A., Hackman, R.C., Nadeem, S.Q., Hiemenz, J.W., White, M.H., Folwers, M.E. and Bowden, R.A. "Nocardiosis after bone marrow transplantation". A retrospective study . Clin. Infect. Dis. 1997; 24(6): 1154-1160
10. Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. Nocardia, Rhodococcus, and Related Actinomycetes. In; Medical Microbiology. 2002; pp.359-365. A Harcourt Health Sciences Company, London
11. Bailey and Scott's Diagnostic Microbiology, edited by Forbes B.A., Sahm D.F., Weissfeld A.S. Tenth edition , 1998, by Mosby, Inc
12. کرباسیان، محمد علی، جدا سازی نوکاردیاهای بیماریزا از خاک منطقه زاهدان و بررسی بیماران مبتلا به مایستوما در سال ۱۳۷۱ . پایان نامه دکتری علوم آزمایشگاهی
13. اشرافی، سعید ، نوکاردیوز(Nocardiosis)، نشریه تشخیص آزمایشگاهی شماره ۳، سال ۱۳۷۷.
14. مقدمی، مهین، بررسی نوکاردیوز در ایران، مجموعه مقالات کنگره مشهد، ۱۳۷۱، صفحه ۵۲
15. Angeles A.M., Suger A.M Rapid diagnosis of nocardiosis with an enzyme immunoassay J.Infect .Dis. (1987). 155:292-96
16. Magee CC, Halligan RD, Milford E.L, Sayegh MH. Nocardial infection in a renal

- transplant recipient on tacrolimus and mycophenolate mofetil. Clin-Nephrol; 1999; 52(1): 44-46
17. Hermoso, De., Mendosa, J., Nieto, C.G., Arenas, A., Alonso, J.U., Rey, J., Gil, M.C. and et al. "An indirect fluorescent antibody technique for detection of anti-Dermatophilus congolensis antibodies in sheep." Trop Anim. Health prod. 1994; 26 (2):74-76
18. Boiron P, provost F, use of partially purified 54 kilodalton antigen for diagnosis of nocardiosis by western blot (immunoblot) assay. J. clin microbiol ;1990, 28:328-331
19. Zane HD. Chapter 13: Labeled Immunoassays. In: Immunology; Theoretical & Practical Concepts in Laboratory Medicine.2001; pp. 270-289. W.B. Saunders Co.
20. Kjelstrom JA, Beaman BL. Development of a serologic panel for the recognition of nocardial infections in a murine model. Diagn Microbiol Infect Dis; 1993 16(4):291-301
21. Laurent, F., Mick, V., and Boiron, P., "Nocardia infection: Clinical and biological aspect". Ann. Biol. Clin. (Pairs) 1999; 57(5): 545-555
22. Koffi, N., Aka-Daguy, E., Ngom, A., Kouassi, B., Yaga, B.A. and Dosso, M., "Prevalence of Nocardiosis in an area of endemic tuberculosis". Rev Mal Respir". 1998; 15(5): 643-647
23. Mari B, Monton C, Mariscal D, Lujan M, Sala M, Domingo C. Pulmonary nocardiosis: clinical experience in ten cases. Respiration. 2001; 68(4): 382-388
24. Bowden, G. H. W. Actinomyces. In: Topley and Wilson's Microbiology and Microbial Pathogenesis. Vol. 2. 9th edition. London: Churchill Livingstone; 1993. p. 445-460.
25. Garrett M.A, Holmes H.T. and Nolte F.S. Selective buffered charcoal – Yeast Extract Medium for isolation of nocardiae from mixed cultures. J. Clin microbiology. (1992), 30 (7): 1891-1892.
26. Singh M, Sandhu R.S and Randhawa H.Comparison of Paraffin baiting and conventional culture techniques for isolation of Nocardia-asteroides from Sputum. J. Clin microbiology .(1987), 25(1) : 176-177.
27. Goodfellow M, Mordarski M, Williams ST. The Biology of the Actinomycetes. Academic Press Inc. (London) , LTD. 1984.
28. Murray P.R , Heeren R.L and Niles A.C. Effect of decontamination procedures on recovery of Nocardia spp. J.of clin Microbiol. (1987), 25 (10): 2010-2011.
29. Urbaniak-Kujda D, Cielinska S, Kapelko-Slowik K, Mazur G, Bronowicz A. Disseminated nocardiosis as a complication of Evans' syndrome. Ann-Hematol. 1999; 78(8): 385-387
30. Ellis TN, Beaman BL. Murine polymorphonuclear neutrophils produce interferon-gamma in response to pulmonary infection with Nocardia asteroides.J Leukoc Biol. 2002; 72(2):373-381
31. Subhash HS, Christopher DJ, Roy A, Cherian AM. Pulmonary nocardiosis in human immunodeficiency virus infection: a

tuberculosis mimic. J Postgrad Med. 2001; 47(1):30-32

32. Altman D.G. Practical statistics for medical research. (1994). Chapman & Hall, 611p

۳۳. ملکی، مهدی – بررسی میزان شیوع نوکاردیوز در بیمارستانهای امام خمینی و دکتر شریعتی تهران و مقایسه نتایج بدست آمده از دو روش کشت و ایمنوفلورسانس غیر

مستقیم، سال ۷۸-۷۷ ، دانشکده داروسازی- دانشگاه علوم پزشکی تهران، شماره پایان نامه : ۴۰۰۲.

۳۴. فولادوند، ولی – اجرا و استاندارد کردن روش ایمنوفلورسانس غیر مستقیم در شناسایی نوکاردیوز ریوی، سال تحصیلی ۷۸-۷۷ دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران، شماره پایان نامه .۴۰۰۶